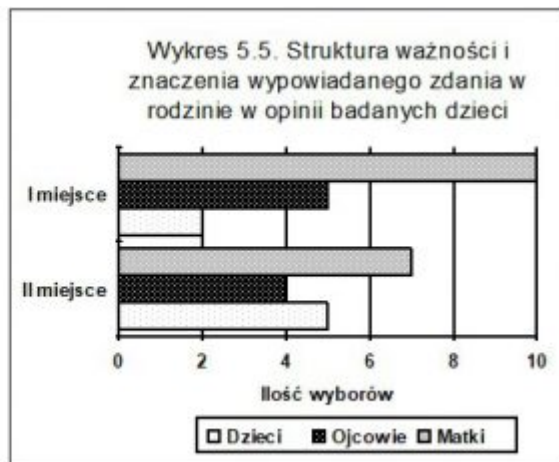
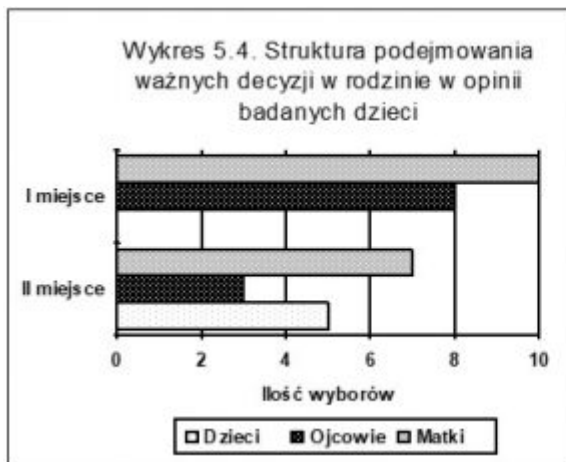

Struktura władzy w rodzinie z punktu widzenia dorosłych dzieci alkoholików

podrozdział pracy magisterskiej – rozdział badawczy

Badając strukturę rodzin alkoholowych chciałem zorientować się również, kto pełni w nich rolę kierowniczą. Na ogół bywa tak, że osoba uzależniona nie jest w stanie wypełniać prawidłowo swej funkcji w rodzinie. Jeśli na przykład ojciec jest uzależniony od alkoholu, to większość obowiązków, zadań i różnych spraw rodzinnych bierze na siebie matka. To właśnie ona, podejmując wszelkie decyzje, staje się osobą najbardziej odpowiedzialną za funkcjonowanie całej rodziny. W układzie małżeńskim rodziny alkoholowej zazwyczaj osoba współuzależniona ma największy zakres władzy. Zobaczmy, czy moje badania potwierdzają te przypuszczenia.

Do tego problemu badawczego sformułowałem dwa pytania. W załączonym kwestionariuszu wywiadu są to pytania oznaczone cyfrą 2 i 3. Badani mieli za zadanie wybrać osoby ze swojej rodziny, biorąc pod uwagę również siebie, a następnie według określonej hierarchii umieścić je na odpowiednich miejscach od pierwszego poczynając.

Również tutaj uznałem, że zestawienie odpowiedzi w formie wykresów, na których zostaną pokazane ilościowe wybory poszczególnych osób z rodziny będzie najciekawszym sposobem porównania otrzymanych wyników z badań. Już na pierwszy rzut oka łatwo można zauważyć, że zarówno na pierwszym, jak i drugim miejscu na obu wykresach największą liczbę głosów otrzymały matki. Zgodnie zresztą z moimi wcześniejszymi przewidywaniami, w zbadanych przeze mnie rodzinach z problemem alkoholowym, to właśnie matki podejmowały najczęściej ważne dla rodziny decyzje oraz z ich zdaniem liczone się najbardziej. O ile w walce o pierwsze miejsce ojcowie, jeśli tak można powiedzieć, dość dzielnie rywalizowali z matkami, otrzymując jedynie dwa głosy mniej, zwłaszcza w kwestii podejmowania ważnych decyzji, to już na drugiej pozycji częściej od ojców pojawiały się nawet dzieci.

To właśnie wyniki wyborów z drugiego miejsca najbardziej mnie tutaj zaskoczyły. Świadczą one o tym, że w niektórych rodzinach większy udział w podejmowaniu ważnych decyzji miały dzieci a nie ojciec, oraz że brano bardziej pod uwagę ich zdanie niż zdanie ojca. Przedstawiony na powyższych wykresach rozkład wyborów z drugich miejsc sprowokował mnie do bardziej szczegółowej analizy uzyskanych odpowiedzi. Interesowało mnie, czy umieszczane w odpowiedziach dzieci stanowią jakąś szczególną kategorię na przykład pod względem płci lub wieku. Jak się można było spodziewać, wskazywane w odpowiedziach dzieci były to zazwyczaj najstarsze z rodzeństwa. Spośród 12

dzieci umieszczonych na pierwszym lub drugim miejscu w odpowiedziach na oba pytania, 10 dzieci to najstarsi bracia oraz najstarsze siostry.

Omawiane tutaj wyniki badań skłaniają mnie do wyciągnięcia pewnych wniosków. Otóż w niektórych rodzinach z problemem alkoholowym rola ojca w podejmowaniu ważnych decyzji nie jest wystarczająco dobrze pełniona. Uzależniony od alkoholu ojciec cieszy się raczej niskim autorytetem. Taki ojciec niewiele ma w rodzinie do powiedzenia, ponieważ nikt go nie słucha, nikt nie traktuje poważnie tego, co mówi albo tylko udaje się, że się słucha, a i tak w ostateczności robi się po swojemu. Taki ojciec może czuć się lekceważony. W systemie rodzinnych relacji jest często odsuwany na bok, wyłączany z życia rodzinnego, izolowany i traktowany jako nieodpowiedzialny.

Zresztą jego energia i uwaga skupiona jest wokół alkoholu a nie rodziny. W ten sposób rodzina organizuje sobie życie bez ojca. Bardzo często tak się dzieje, że pewne obowiązki lub zadania należące do ojca przejmuje właśnie najstarsze dziecko. W literaturze poświęconej dzieciom z rodzin alkoholowych takie przedwcześnie dorosłe, dojrzałe, odpowiedzialne, poświęcające się dla rodziny, opiekujące się matką i młodszym rodzeństwem dziecko określa się mianem „bohatera rodzinnego”. Dziecko takie jest często pozbawione własnego, beztroskiego dzieciństwa a niekiedy zmuszone jest rezygnować z osobistego rozwoju dla dobra rodziny. Wyniki moich badań wskazują więc na to, że opisywana w części teoretycznej mojej pracy rola i funkcja dziecka „bohatera rodzinnego” w pełni się tutaj potwierdziła.

Jeśli potrzebujesz pomocy w pisaniu nowej pracy z pedagogiki, to polecamy serwis [pisanie prac z pedagogiki](#) - fachowa pomoc w pisaniu prac.